

آزمون ۱۲ از ۱۲

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش یازدهم - جامع نوبت دوم (۱۴۰۴/۰۲/۰۵)

ادبیات و علوم انسانی (یازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون های آزمایشی سنجش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون ها ، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاه های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

@sanjesheducationgroup

@sanjeshserv

کانال های ارتباطی:

ریاضی و آمار (۲)

۱. گزینه ۱ درست است.

$$(p \wedge (p \vee \sim q)) \equiv p \quad (\text{خاصیت جذب})$$

$$(p \wedge \sim p) \Rightarrow \sim r \equiv (F \Rightarrow \sim r) \equiv T$$

با توجه به وجود ۳ گزاره بنابراین ۸ ردیف درست خواهیم داشت.
از طرفی:

p	q	$p \vee q$	$p \wedge q$	$(p \vee q) \Leftrightarrow (p \wedge q)$
د	د	د	د	د
د	ن	د	ن	ن
ن	د	د	ن	ن
ن	ن	ن	ن	د

تعداد نادرست‌ها ۲ می‌باشد.

$$\frac{8}{2} = 4 \quad \text{بنابراین}$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۱، درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۲. گزینه ۲ درست است.

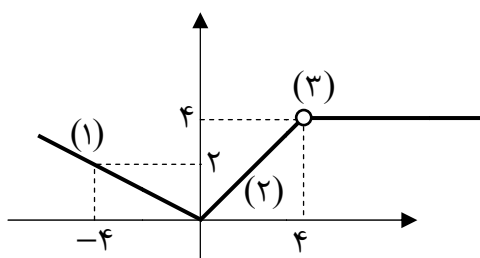
$$p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q \quad \text{نکته}$$

$$p \Rightarrow (q \vee \sim (q \Rightarrow p)) \equiv p \Rightarrow (q \vee \sim (\overbrace{\sim q \vee p}^{\text{مورگان}})) \equiv p \Rightarrow \underbrace{(q \vee (q \wedge \sim p))}_{\text{خاصیت جذب}} = p \Rightarrow q$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۱، درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۳. گزینه ۱ درست است.

روش اول: ضابطه هر قسمت از نمودار را مشخص می‌کنیم:

ضابطه (۱) تابعی خطی است که عرض از مبدأ برابر صفر است (چون تابع در نقطه $y = 0$ محور عرض‌ها را قطع کرده است).
و شیب آن با توجه به نقاط زیر در دامنه $(x < 0)$ برابر است با:

$$\begin{cases} (-4, 2) \\ (0, 0) \end{cases} \Rightarrow m = \frac{2 - 0}{-4 - 0} = -\frac{1}{2} \Rightarrow y = -\frac{1}{2}x$$

ضابطه (۲) تابعی همانی در دامنه $0 \leq x < 4$ است.

ضابطه (۳) تابع ثابت $y = 4$ در دامنه $x > 4$ می‌باشد.

روش دوم: با جایگذاری x و حذف گزینه می‌توان سریع‌تر به پاسخ رسید.

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

۴. گزینه ۱ درست است.

می‌دانیم که هر عدد (به جز صفر) به توان عددی زوج (X^4) مقداری مثبت خواهد داشت: پس $-X^4$ همواره منفی است پس طبیعتاً $-X^4 - 1$ نیز همواره منفی است. از این رو:

$$\text{sign}(-x^4 - 1) = -1$$

عبارت $\delta[x] + \delta[-x]$ نیز دو مقدار متفاوت می‌تواند داشته باشد:

$$\delta[x] + \delta[-x] = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -\delta & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

پس مقادیر عبارت A به صورت زیر می‌باشد:

$$A = \begin{cases} -1 & x \in \mathbb{Z} \\ -\delta & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

مشخص است این دو مقدار δ واحد اختلاف دارند.

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۵. گزینه ۴ درست است.

ابتدا جمعیت افراد بیکار قبل از راه‌اندازی پروژه را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{20}{100} = \frac{\text{جمعیت افراد بیکار}}{40} \Rightarrow \text{جمعیت افراد بیکار} = \frac{20 \times 40}{100} = 8$$

حال جمعیت افراد بیکار بعد از راه‌اندازی پروژه را محاسبه می‌کنیم:

$$9 = 20 - 11 : \text{نرخ بیکاری جدید}$$

$$\frac{9}{100} = \frac{\text{جمعیت افراد بیکار}}{40} \Rightarrow \text{جمعیت افراد بیکار} = \frac{9 \times 40}{100} = 3.6$$

پس تعداد فرصت شغلی ایجاد شده با این پروژه برابر است با:

$$8 - 3.6 = 4.4 \text{ میلیون نفر}$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۳، درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۶. گزینه ۴ درست است.

با توجه به خواسته مسئله، باید مقدار تولید در هفته هشتم را برون‌یابی کنیم. ابتدا نقطه میانگین را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{میانگین } x\text{ها} = \frac{1+2+3+4+5}{5} = 3$$

$$\text{میانگین } y\text{ها} = \frac{23+23.5+24+26.5+28}{5} = 25$$

پس نقطه میانگین $(3, 25)$ است. نزدیک‌ترین نقطه به خواسته مسئله $(5, 28)$ است. با این دو نقطه یک معادله خط می‌نویسیم و $x = 8$ را در آن جایگذاری می‌کنیم:

$$m = \frac{28-25}{5-3} = \frac{3}{2} = 1.5, (3, 25)$$

$$y - 25 = 1.5(x - 3) \xrightarrow{x=8} y = 1.5(8 - 3) + 25 = 32.5$$

پس درآمد برابر است با:

$$32.5 \times 5 = 162.5 \text{ تومان}$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۳، درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۷. گزینه ۲ درست است.

در استدلال مورد نظر ارزش همه مقدمات درست است. بنابراین نتیجه حاصل از آن نیز باید درست باشد. با توجه به درستی مقدمات، ارزش گزاره‌های p ، q ، r و s را تعیین می‌کنیم.

$$\sim p \equiv T \Rightarrow p \equiv F$$

$$(r \Rightarrow p) \equiv T \rightarrow (r \Rightarrow F) \equiv T \rightarrow r \equiv F$$

$$(q \vee r) \equiv T \rightarrow (q \vee F) \equiv T \rightarrow q \equiv T$$

$$\sim (s \wedge \sim q) \equiv T \rightarrow s \wedge \sim q \equiv F \rightarrow s \wedge F \equiv F \rightarrow S$$
 نامشخص

گزاره‌های p و r دارای ارزش نادرست هستند، ارزش گزاره S نامشخص است و فقط گزاره q دارای ارزش درست است. بنابراین گزاره q می‌تواند نتیجه حاصل از استدلال مورد نظر باشد.

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۱، درس ۱ و ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۸. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزاره‌ها:

(الف) درست است.

(ب) نادرست است.

(پ) نادرست است.

(ت) درست است.

(ث) نادرست است. (عبارت مورد نظر مفهوم خاصی ندارد).

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۱، ۲ و ۳؛ سطح دشواری: آسان)

۹. گزینه ۴ درست است.

$x = \sqrt{3}$ را در تابع f جایگذاری می‌کنیم.

$$f(\sqrt{3}) = |\sqrt{3} - 1| + [-\sqrt{3}]$$

عدد $(\sqrt{3} - 1)$ مثبت است، بنابراین داریم:

$$|\sqrt{3} - 1| = \sqrt{3} - 1$$

می‌دانیم $\sqrt{3} \approx 1.7$ ، بنابراین:

$$-2 < -\sqrt{3} < -1 \Rightarrow [-\sqrt{3}] = -2$$

اکنون می‌توانیم مقدار نهایی $f(\sqrt{3})$ را به دست آوریم:

$$f(\sqrt{3}) = |\sqrt{3} - 1| + [-\sqrt{3}] = \sqrt{3} - 1 - 2 = \sqrt{3} - 3$$

مقدار $g(1 - \sqrt{2})$ را به دست می‌آوریم.

$$g(1 - \sqrt{2}) = \text{sign}(\underbrace{1 - \sqrt{2}}_{\text{منفی}}) = -1$$

حاصل عبارت را محاسبه می‌کنیم:

$$f(\sqrt{3}) + g(1 - \sqrt{2}) = \sqrt{3} - 3 - 1 = \sqrt{3} - 4$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۲ و ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰. گزینه ۱ درست است.

می‌دانیم $3^0 = 1$ و $3^{-1} = \frac{1}{3}$ است. در این صورت دامنه تابع f مجموعه $\left\{-5, 1, \frac{1}{3}\right\}$ است. دامنه تابع علامت، مجموعه اعداد حقیقی است بنابراین دامنه مشترک توابع f و g به صورت زیر است.

$$D_f \cap D_g = \left\{-5, 1, \frac{1}{3}\right\} \cap \mathbb{R} = \left\{-5, 1, \frac{1}{3}\right\}$$

مقادیر برد تابع $f - g$ را محاسبه می‌کنیم:

$$(f - g)(-5) = 7 - (-1) = 8$$

$$(f - g)(1) = -4 - 1 = -5$$

$$(f - g)\left(\frac{1}{2}\right) = 3 - 1 = 2$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۳؛ سطح دشواری: آسان)

۱۱. گزینه ۳ درست است.

جمعیت بیکار منطقه در سال ۱۴۰۲ را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 \Rightarrow 6 = \frac{x}{10000} \times 100 \Rightarrow x = 600$$

جمعیت فعال منطقه در سال ۱۴۰۳ دو درصد افزایش داشته است:

$$\frac{2}{100} \times 10000 = 200$$

همه ۲۰۰ نفر جویای کار (بیکار) هستند با توجه به ایجاد ۳۰۰ فرصت شغلی جدید، خواهیم داشت:

$$1403 \text{ سال فعال در} = 10000 + 200 = 10200$$

$$1403 \text{ سال بیکار در} = 600 + 200 - 300 = 500$$

$$1403 \text{ سال نرخ بیکاری در} = \frac{500}{10200} \times 100 \approx 4/9$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۳، درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲. گزینه ۱ درست است.

ابتدا، درآمد هر فرد را محاسبه می‌کنیم:

$$\left. \begin{array}{l} 2600 \div 2 = 1300 \\ 3400 \div 2 = 1700 \\ 1200 \div 1 = 1200 \\ 3750 \div 3 = 1250 \end{array} \right\} \text{مرتب} \Rightarrow 1200, 1250, 1250, 1250, 1300, 1300, 1700, 1700$$

هشت داده داریم که میانه برابر نصف مجموع دو داده وسط است:

$$\text{میانه} = \frac{\text{داده پنجم} + \text{داده چهارم}}{2} = \frac{1250 + 1300}{2} = 1275$$

$$\text{خط فقر} = \frac{\text{میانه}}{2} = \frac{1275}{2} = 637/5$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۳، درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

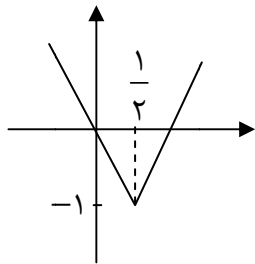
۱۳. گزینه ۲ درست است.

$$f(x) = |2x - 1| - 1$$

$$2x - 1 = 0 \Rightarrow 2x = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{2}$$

$$\begin{array}{l} \xrightarrow{x \geq \frac{1}{2}} f(x) = 2x - 1 - 1 = 2x - 2 \\ \xrightarrow{x < \frac{1}{2}} f(x) = -2x + 1 - 1 = -2x \end{array} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 2x - 2 & x \geq \frac{1}{2} \\ -2x & x < \frac{1}{2} \end{cases}$$

طبق نمودار، گزینه (۱) درست است.

اما همانطور که مشاهده می‌کنید تابع محور y ها را در نقطه‌ای با عرض صفر قطع می‌کند؛ زیرا از مبدأ مختصات می‌گذرد.

$$\text{محل تلاقی با محور } x \text{ ها} \rightarrow y = |2x - 1| - 1 = 0 \rightarrow |2x - 1| = 1 \Rightarrow \begin{cases} 2x - 1 = 1 \Rightarrow 2x = 2 \Rightarrow x = 1 \\ 2x - 1 = -1 \Rightarrow 2x = 0 \Rightarrow x = 0 \end{cases}$$

$$f(-1) = |2(-1) - 1| - 1 = |-2 - 1| - 1 = |-3| - 1 = 3 - 1 = 2$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۲؛ سطح دشواری: آسان)

۱۴. گزینه ۲ درست است.

[(میانگین تعداد کلمات در هر جمله + درصد کلمات دشوار) $\times \frac{1}{4}$] = شاخص پایه آموزش

$$= [\frac{1}{4} \times (15 + 9)] = [\frac{1}{4} \times 24] = [\frac{24}{4}] = [6] = 6$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۳، درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

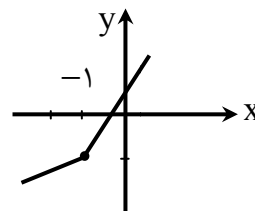
۱۵. گزینه ۱ درست است.

$$y = (f + g)(x) = f(x) + g(x) = |x + 1| + 2x$$

ریشه داخل قدرمطلق را به دست می‌آوریم:

$$x + 1 = 0 \Rightarrow x = -1$$

$$\begin{aligned} \xrightarrow{x \geq -1} y &= x + 1 + 2x = 3x + 1 \\ \xrightarrow{x < -1} y &= -x - 1 + 2x = x - 1 \end{aligned} \Rightarrow \begin{cases} 3x + 1 & x \geq -1 \\ x - 1 & x < -1 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۶. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{a + b^3}{b^2} > \sqrt{2ab} \Rightarrow a + b > \sqrt{2ab}$$

در مرحله ۲ اشتباه رخ داده است. زیرا نمی‌توانیم b^3 (در صورت) را با b^2 در مخرج ساده کنیم.

$$(a + b)^2 > (\sqrt{2ab})^2 \Rightarrow a^2 + b^2 > 2ab$$

در مرحله ۴ نیز اشتباه رخ داده است زیرا حاصل $(a + b)^2$ برابر $a^2 + 2ab + b^2$ خواهد بود.

$$a^2 + b^2 > 2ab \Rightarrow a^2 + 2ab + b^2 > 0$$

در مرحله ۵ در انتقال عبارت $2ab$ به سمت چپ باید علامت آن تغییر کند (به منفی تبدیل شود) که اشتباه رخ داده است.

پس در مجموع در ۳ مرحله این استدلال دارای اشتباه است.

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۱، درس ۲؛ سطح دشواری: آسان)

۱۷. گزینه ۴ درست است.

$$f(x) = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

عدد $\pi - 4$ مقداری منفی است پس:

$$f(\pi - 4) = -1$$

$$g\left(\frac{1}{4}\right) = \left[2\left(\frac{1}{4}\right) - 3\right] = \left[\frac{1}{2} - 3\right] = \left[-\frac{5}{2}\right] = \left[-2\frac{1}{2}\right] = -3$$

و در نتیجه:

$$f(\pi - 4) - g\left(\frac{1}{4}\right) = -1 - (-3) = -1 + 3 = 2$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۳؛ سطح دشواری: آسان)

۱۸. گزینه ۳ درست است.

در تابع f هر ضابطه تابع ثابت است بنابراین:

$$b + 2 = 0 \Rightarrow b = -2$$

توابع ثابت هر ضابطه با هم برابر هستند، بنابراین:

$$2a - 1 = a + 3 \Rightarrow 2a - a = 3 + 1 \Rightarrow a = 4$$

$$\frac{2a-1=a+3}{a=4} \rightarrow f(x) = 7 \text{ نتیجه:}$$

$$f(a) + b = f(4) - 2 = 7 - 2 = 5$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۹. گزینه ۴ درست است.

$$y = ax^2 - 4x + 3 \Rightarrow \text{محور تقارن: } x = -\frac{b}{2a} = -2 \rightarrow -\frac{-4}{2a} = -2 \Rightarrow -4a = 4 \Rightarrow a = -1$$

$$\xrightarrow{a=-1} f = \{(2, b), (-1, c+1), (2, d)\} \xrightarrow{f \text{ همانی}} \begin{cases} b = 2 \\ c = -2 \\ d = 2 \end{cases}$$

$$\text{تابع ثابت: } g(x) = b - c + d \Rightarrow g(x) = 6$$

$$\begin{cases} y = -x^2 - 4x + 3 \\ g(x) = 6 \end{cases} \rightarrow -x^2 - 4x + 3 = 6 \rightarrow x^2 + 4x + 3 = 0$$

$$\Rightarrow (x+1)(x+3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = -3 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۰. گزینه ۲ درست است.

$$\begin{aligned} \text{شاخص بهای نان و گوشت} &= \frac{(1500 \times 200) + (7000 \times 80)}{(1000 \times 200) + (5000 \times 80)} \times 100 \\ &= 1/405 \times 100 = 140/5 \approx 140 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۳، درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

علوم و فنون ادبی (۲)

۲۱. گزینه ۴ درست است.

با توجه به مطالب کتاب درسی، فقط موضوع کتاب نفحات الأنس اثر جامی در برابر آن درست آمده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مرصادالعباد من المبدأ إلى المعاد: در سلوک دین و تربیت نفس انسانی

(۲) تاریخ جهانگشا: در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح است.

(۳) المعجم فی معاییر اشعار العجم: در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱، ص ۱۵ تا ۱۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۲. گزینه ۲ درست است.

با توجه به ترتیب قرار گرفتن نام شاعران و نویسندگان در صورت سؤال، توضیح مربوط به هریک از آن‌ها عبارت است از: (ت) سلمان ساوجی: از شاعران قرن هشتم هجری است که در غزل، توجه خاصی به سعدی و مولوی داشته و دارای قصایدی در سبک عراقی است. مثنوی جمشید و خورشید او به شیوه داستان‌های نظامی سروده شده است.

(ث) ابن‌یمین: شاعر عصر سربداران، مردی دهقان‌پیشه بود که قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است. وی در شعر خود، قناعت‌پیشگی و بی‌اعتباری دنیا را مورد تأکید قرار می‌دهد.

(ب) حمدالله مستوفی: از مورخان مشهور ایران و نویسنده کتاب «تاریخ گزیده» است. این کتاب تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ هـ.ق دربر می‌گیرد.

(پ) جامی: معروف‌ترین شاعر قرن نهم هجری است. او مثنوی‌هایی به پیروی از نظامی سرود که تحفه‌الاحرار یکی از آن‌ها است.

همچنین در کتاب نفعات‌الانس خود شیوه تذکره‌الاولیای عطار را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برد.

(الف) سعدی: استاد سخن، نه تنها در ادبیات تعلیمی سخن‌گویِ ضمیر خودآگاه ایرانی است، در سرودن غزل‌های عاشقانه نیز سرآمد شاعران و نویسندگان فارسی زبان است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱، ص ۱۴ تا ۱۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۳. گزینه ۲ درست است.

سه مورد از بخش‌های مشخص‌شده، درست و دو مورد نادرست آمده است.

توضیح درست بخش‌های نادرست عبارت است از:

(۳) - شاعران برای این کار نیازمند پرداختن به مسائل اجتماعی و سیاسی بودند و قالب **غزل** با توجه به نقش و سابقه کاربردش، - اجازه جولان بیشتر در این میدان را نمی‌داد.

(۵) - رضا عباسی در دوره شاه عباس از مفاخر هنر این دوره است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۵۹ و ۶۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۴. گزینه ۱ درست است.

بعد از قرار دادن واژه‌های گزینه یک در جاهای خالی صورت سؤال، شکل کامل‌شده متن، مطابق با کتاب درسی عبارت است از: «هر چند شاهان (صفوی) در ترویج و نفوذ زبان (ترکی) در (ایران) نقش بسزایی داشتند؛ اما کم‌وبیش به زبان (فارسی) نیز کتاب نوشته یا شعر گفته‌اند و به نوعی علاقه نشان داده‌اند.

علاوه بر این، برخی از ایشان با رؤسای (مذاهب) در تماس بودند و از طرف دیگر، رقبایی چون شاهان عثمانی و (هندی) داشتند که آن‌ها نیز به مسائل فرهنگی توجه نشان می‌دادند.»

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۵۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۵. گزینه ۱ درست است.

باور به قضا و قدر، رواج روحیه عرفانی و اخلاقی و بازتاب بیشتر علوم در شعر، جزء ویژگی‌های فکری سبک عراقی است و بدون شک در شعر شاعران بزرگی چون حافظ، فخرالدین عراقی و خواجوی کرمانی بازتاب بیشتری دارد، بنابراین، پاسخ درست در گزینه (۱) آمده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) به شاعران سبک خراسانی اشاره شده است.

(۳) صائب، بیدل و کلیم از شاعران قرن یازدهم و سبک هندی هستند.

(۴) وحشی، محتشم و باباغانی شیرازی از شاعران قرن دهم و مکتب وقوعی هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱ و ۴، ص ۳۷ و ۳۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۶. گزینه ۳ درست است.

در متن صورت سؤال که از کتاب «تاریخ جهانگشای نادری» نوشته اسکندر بیگ ترکمان انتخاب شده است، از جملات طولانی استفاده شده است که یکی از ویژگی‌های زبانی نثر فارسی در دوره سبک هندی است. البته، در این قسمت از متن، ویژگی تتابع اضافات را نیز دو جا به کار برده است. اما در گزینه‌ها به این موضوع اشاره نشده است:

- (۱) «ناظمین مناظم سخن‌پیرایی و پیرانه‌بندان سلسله معنی‌آرایی»
 - (۲) «اوایل حال حضرت خاقانی جنت مکانی»
- (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۰، ص ۸۴ تا ۸۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۷. گزینه ۴ درست است.

در گزینه (۴) به غلط، زبان سبک هندی را زبانی تخیل‌گرا معرفی می‌کند؛ درحالی‌که یکی از ویژگی‌های زبانی این سبک، واقع‌گرا بودن آن است؛ زیرا زبان حقیقی مردم آن دوره بوده است. در دیگر گزینه‌ها به ویژگی‌های زبانی سبک هندی اشاره شده است. افزون بر آن، دایره واژگان شعر گسترش یافت و بسیاری از لغات ادبی قدیم از صحنه شعر رخت برپست به نحوی که می‌توان گفت که زبان شعر سبک هندی، زبان جدید فارسی است و از مختصات زبان قدیم مخصوصاً سبک خراسانی در آن خبری نیست. (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۰، ص ۸۱ و ۸۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۸. گزینه ۳ درست است.

در تمام گزینه‌ها به مواردی از نثر در سبک هندی اشاره شده است؛ با این تفاوت که در گزینه (۳)، در دوره صفویه از نثر مصنوع در فرمان‌ها و منشآت و دیباچه کتاب‌ها استفاده می‌شد و دیباچه کتاب «عیار دانش» نیز به نثر مصنوع است. (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۰، ص ۸۳ تا ۸۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۹. گزینه ۱ درست است.

در این گزینه سه استعاره به کار رفته است: «مشکین کمند»: موهای بلند، «فندق»: ناخن، «دوگل»: دو گونه (رخسار) بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) «ستاره» (مصراع اول): «اشک» (در مصراع دوم، ستاره شمردن، کنایه از بی‌خوابی و انتظار است).
- (۳) «گل سرخ»: صورت زیبا (سه تشبیه در بیت به کار رفته است: «بالا» به سرو، «روی» به خورشید، «موی سفید» به کافور)
- (۴) «قمر»: معشوق

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۹، ص ۷۱ تا ۷۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۰. گزینه ۴ درست است.

(ب) ستاره تابان و سپیده شب هجران: استعاره مصرحه از معشوق
(پ) آموختن عشق: استعاره مکنیه (از نوع تشخیص)
(الف) در خواب بودن: کنایه از غافل بودن
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۹ و ۱۲، ص ۷۱ تا ۷۸ - ۹۵ تا ۹۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۱. گزینه ۲ درست است.

کنایه: سرکشیدن / تشبیه: من، به قمری ریخته بال / استعاره مصرحه: سرو خرامان (معشوق)
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۲، ص ۹۵ تا ۹۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۲. گزینه ۳ درست است.

این بیت چهار کنایه دارد: تاج بخشیدن (به قدرت رسانیدن) - سرافراختن (عزت دادن) - برداشتن (کمک کردن و یاری رساندن) - انداختن (رها کردن و بی‌توجهی)
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) دامن گل را گرفتن، گرد چیزی گشتن

 www.sanjeshserv.ir

با توجه به این که هر مصراع، شانزده هجا و نهایتاً هر مصراع، چهار پایه آوایی و هر پایه آوایی، نهایتاً چهار هجا دارد؛ هیچ یک از ابیات نمی توانند دو وزنی باشند یا نمی توان پایه های آوایی آن ها را به دو صورت برش زد. بنابراین قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است. (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۵، ۸ و ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۹. گزینه ۴ درست است.

اگر هریک از مصراع ها را درست بخوانیم و تقطیع هجایی نماییم، سپس با پایه های آوایی یا وزن واژه های مقابل آن ها مطابقت دهیم، درمی یابیم که وزن واژه تمام گزینه ها درست تعیین شده است، به جز گزینه (۴) که رکن پایانی آن، (— UU) = (فَعْلُن) است که در داخل سؤال، به اشتباه به صورت (— —) = (فَعْلُن) و رکن سوم آن «فَعْلَاتُن» است که به صورت «فَاعْلَاتُن» ذکر شده است.

یادآوری: پایه های آوایی گزینه (۲) را به صورت «مفعول، مفاعیل، مفاعیل، فعولن» نیز می توان تعیین نمود که در اصطلاح، به چنین اشعاری دووزنی می گویند.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۵، ص ۴۲ تا ۴۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۰. گزینه ۳ درست است.

اگر هریک از مصراع ها را درست بخوانیم و تقطیع هجایی کنیم و هجاها را در رکن ها و پایه های آوایی قرار دهیم و وزن واژه معادل هریک از پایه ها یا ارکان را در زیر آن بیاوریم، درمی یابیم که تنها در رکن دوم گزینه (۳)، وزن واژه «مَفَاعِلُن» نیامده است. پایه های آوایی و وزن واژه معادل تمام گزینه ها به ویژه رکن دوم آن ها عبارت است از:

(۱)

شَمِیمِ عَشْد	ق می ر سَد	دُ با رِ بَر	مَشامِ ما
-U-U	-U-U	-U-U	-U-U

(۲)

هَر کِ بَیْر	سَدِی فُلان	حَالِ دِلَت	چَگونِ شُد
-UU-	-U-U	-UU-	-U-U

(۳)

فَدایِ جا	نِ تِ گَر جا	نِ مَن طَمَع	داری
-U-U	--UU	-U-U	--

(۴)

عِیَّتِ نَ	گَنَمِ اَگَر	بَخَنَدِی
U--	-U-U	--U

یادآوری: برش پایه های آوایی گزینه (۴) را به صورت «--UU|U-U|U--»، نیز می توان تعیین نمود که اصطلاحاً به اینگونه ابیات، دووزنی می گویند.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۵، ص ۴۲ تا ۴۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۱. گزینه ۲ درست است.

بعد از درست خواندن یک مصراع از هر گزینه و تقطیع هجایی و تعیین پایه های آوایی آن ها، متوجه می شویم که پایه یا رکن پایانی تمام گزینه ها معادل (— —) = (فَعْلُن) است؛ به جز گزینه (۲) که رکن پایانی آن، تنها دو هجا دارد و برابر با (—U) = (فَعْل) می باشد. پایه های آوایی و وزن واژه تمام گزینه ها به ویژه رکن پایانی آن ها عبارت است از:

(۱)

ای با دِ با	م دا دی	خُش می رِ وی	بِ شادی
-U--	--U	-U--	--U

یادآوری: پایه های آوایی این شعر را می توان به صورت «--U|U--|U--» نیز مشخص نمود.

(۲)

کِ دِیدَسَ	ت هَر گِز	چُنِی نا	تَشِی
--U	--U	--U	-U

(۳)

چِ نِیکو رو	یُ بَد عَهْدِی	کِ شَهرِی
---U	---U	--U

(۴)

بِ پیغا	مَشَرِ حا	لِ خُدِ با	ز گویم
--U	--U	--U	--U

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۵، ص ۴۲ تا ۴۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۲. گزینه ۴ درست است.

پایه‌های آوایی تمام ابیات ذکرشده در صورت سؤال را می‌توان به دو صورت بُرش داد و به اصطلاح، دووزنی هستند؛ اما ابیات «ب - پ - ت»، علاوه بر این که دووزنی هستند، هر دو صورت وزنی آن‌ها، همسان دولختی نیز هستند. اما در ابیات «الف - ث»، یک صورت از بُرش پایه‌های آوایی، همسان یکلختی و شکل دیگر آن، ناهمسان است. هر دو صورت بُرش پایه‌های آوایی و وزن همهٔ ابیات، عبارت است از:

بررسی ابیات:

(الف)

صورت یک	آن دِلِ کِ شُ	دو قا بِلِ	اَنوَارِ خُ	دا
همسان یکلختی	UU--	UU--	UU--	-
صورت دو	آن دِلِ کِ	شُ دو قا بِ	لِ اَنوَارِ	خُدا
ناهمسان	U--	U--U	U--U	-U

(ب)

صورت یک	حَافِظِ بِ	حَقِ قِ قُرْ آن	کَزِ شِیدُ	زرق با زای
همسان دولختی	U--	--U-	U--	U--U-
صورت دو	حَافِظِ بِ حَقِ	قِ قُرْ آن	کَزِ شِیدُ زَر	ق با زای
همسان دولختی	-U--	--U	-U--	U--U-

(پ)

صورت یک	غَمناک	نَبایدِ بو	دَزِ طَعِنِ	حَسودی دِلِ
همسان دولختی	U--	--U-	U--	--U-
صورت دو	غَمناک نَ	بایدِ بو	دَزِ طَعِنِ حَ	سو دِی دِلِ
همسان دولختی	UU--	---	UU--	---

(ت)

صورت یک	دَرِ دِیرِ	مُغا نامَد	یا رَمِ قَدَ	دَ حِی دَرْدَسَت
همسان دولختی	U--	--U-	U--	U--U-
صورت دو	دَرِ دِیرِ مُ	غا نا مَد	یا رَمِ قِ دَ	حِی دَر دَسَت
همسان دولختی	UU--	---	UU--	U--U-

(ث)

صورت یک	گُل بَر رُخ	رَنگینِ ت	تَا لُطْفِ عَ	رَق دید
همسان یک‌لختی	UU--	UU--	UU--	∅--
صورت دو	گُل بَر رُ	خِ رَنگین	تُ تَا لُطْفِ	عَرَق دید
ناهمسان	U--	U--U	U--U	∅--U

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۱، ص ۸۸ تا ۹۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۳. گزینه ۴ درست است.

اگر بیت «پ» را درست بخوانیم و بعد از تقطیع هجایی، پایه‌های آوایی یا ارکان آن را مشخص نماییم، خواهیم دید که پایه‌های آوایی آن، همسان تک‌لختی هستند؛ زیرا از دو پایه آوایی «مفتعلن» و یک پایه آوایی «فاعِلن» تشکیل شده است. در دیگر گزینه‌ها، توضیحات مربوط به هریک از ابیات صورت سؤال، به‌درستی آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸ و ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۴. گزینه ۲ درست است.

سه مورد از ابیات صورت سؤال، همسان هستند که بیت «ب» همسان یک‌لختی و بیت‌های «پ» و «ث» همسان دولختی هستند. تقطیع ابیات همسان سؤال:

(ب)

نِشانی زان	پَ ری تا دَر	خیالِست
---U	---U	∅--U

(پ)

اَ گرین دَ	رَندِ خوبی	زِ طَبِیعَ	تَت بِمیرَد
U-UU	--U-	U-UU	--U-

(ث)

اَسْتاد	کِیمیا را	بسیار	سیم باید
U--	--U-	U--	--U-

البته این بیت را می‌توان به‌صورت «مستفعلن، فعولن || مستفعلن، فعولن» نیز بُرش داد. تقطیع ابیات ناهمسان سؤال:

(الف)

عَزیزِ مِص	رِ چَمَن شُد	جَمالِ یو	سُفِ گُل
-U-U	--UU	-U-U	-UU

(ت)

رو یَز خُ	دا بِ هَر چ	کُ نی شِرکِ	خَالِصَت
U--	U-U-	U--U	∅-U-

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸ و ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۵. گزینه ۳ درست است.

اگر یک مصراع از هر گزینه را ابتدا تقطیع هجایی کنیم، سپس پایه‌های آوایی آن‌ها را تعیین نماییم، درمی‌یابیم که تنها در گزینه (۳) هم وزن همسان یک‌لختی وجود دارد و هم آخرین پایه آوایی آن، معادل وزن واژه «فَع» می‌باشد. پایه‌های آوایی و وزن واژه‌های گزینه (۳):

خُرشید هم	دَر اَسْمان	رُؤیتِ نِمی	شُد
-U--	-U--	-U--	-
مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	فَع

پایه‌های آوایی و وزن واژه‌های دیگر گزینه‌ها:

(۱)

دِر دِل پِیـ	شِ کِ گویم	کِ بَجَز با	دِ صَبَا
— — U —	— — UU	— — UU	— UU

(۲)

میل بین کین	سَرو بالا	می کند
— — U —	— — U —	— U —

(۴)

راختمَر	روزِ گار	خیش همیـ	نَست
— UU —	U — U —	— UU —	— / —

یادآوری: رکن یا پایه آوایی پایانی این بیت، معادل «فَع» است؛ اما وزن آن همسان نیست.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۵، ۸ و ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۶. گزینه ۴ درست است.

این بیت به فخر فروشی معشوق اشاره دارد که شیفته حُسن خویش است و نظری به خلق نمی‌اندازد! اما سایر ابیات می‌گویند که حال عاشق را تنها کسی می‌فهمد که خود عاشق و درد کشیده باشد.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۲، ص ۲۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۷. گزینه ۱ درست است.

همه ابیات به جز بیت دوم (نیست پروا ...) به کمال بخشی و ارزش بخشی عشق اشاره دارند؛ اما بیت دوم می‌گوید که عاشق از سختی‌ها و تلخی‌های عشق بی‌می‌ندارد! مفهوم کمال بخشی عشق، در این بیت کتاب درسی «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی ...» و بیت «گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟ ...» و ... آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ص ۳۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۸. گزینه ۴ درست است.

این بیت به فتنه‌گری روزگار اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۶، ۸ و ۹، ص ۵۳، ۵۶، ۷۰ و ۷۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۹. گزینه ۲ درست است.

در این بیت، شاعر به این نکته اشاره دارد که اعمال و کردارها، عامل همه وقایع و اتفاقات است؛ به عبارتی، عزت و ذلت زندگی‌مان را می‌باید در آینه اعمال خود بجوییم! اما سایر ابیات به این موضوع می‌پردازند که دل انسان زمانی می‌تواند آینه‌دار جمال حق و جلوه‌های او باشد که همچون آینه، صاف و بی‌غش گردد.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸ و ۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۰. گزینه ۳ درست است.

در این بیت، شاعر از مخاطب می‌خواهد تا خود را برای راه طلب مهیا کند؛ اما سایر ابیات بر این باورند که خداوند در جهان آفرینش، جلوه‌گری می‌کند و همه جهان، جلوه‌ای از او و نشانی از اوست.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۲، ص ۱۰۰؛ سطح دشواری: متوسط)

جامعه‌شناسی (۲)

۵۱. گزینه ۱ درست است.

آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمام جامعه را دربرمی‌گیرد ← استفاده سرمایه‌داران از ابزارهای موجود ← انتقال فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد ← پیوند بحران با چالش فقر و غنا ← افزایش دامنه بحران اقتصادی

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۲. گزینه ۲ درست است.

در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا، معتبرترین راه شناخت جهان بود و شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد.

در دوران رنسانس این روش معرفتی (وحی و شهود) مورد تردید قرار گرفت و به تدریج به بحران معرفتی انجامید. جهان غرب برای برون‌رفت از این بحران، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت و به شناخت از راه عقل و تجربه بسنده کرد. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۳. گزینه ۳ درست است.

با توجه به ویژگی‌های نخستین بیدارگران اسلامی این ویژگی‌ها در موارد (الف، ث، ج) ذکر شده است و ویژگی‌های منورالفکران غرب‌گرا در موارد (ب، پ، ت) بیان شده است.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۴. گزینه ۴ درست است.

- انتخاب نام مشروطه ← بست‌نشینی در سفارت‌خانه انگلستان

- جریان انقلاب مشروطه ← نزاع و رقابت سخت بین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌گرا

- معنای مجلس در دیدگاه منورالفکران ← محلی که در آن، قوانین بر پایه احکام اسلام، بلکه براساس اراده و خواست بشر تنظیم و تدوین می‌شد.

- پیوستن منورالفکران غرب‌زده به آن ← اوج‌گیری جنبش عدالتخانه

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۵. گزینه ۴ درست است.

الف) جنبش تنباکو، نمونه‌ای موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است. این تجربه موفق، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به اصلاح ساختار تغییر داد و به جنبش عدالتخانه منجر شد.

ب) انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشت و به همین سبب، از فردای پیروزی، استعمار به دست کارگزاران این انقلاب‌ها در چهره استعمار نو بازمی‌گشت.

پ) دولت مصر به رهبری جمال عبدالناصر، که مظهر ناسیونالیسم عربی بود، اما پس از مرگ او انورسادات رئیس‌جمهور وقت مصر با امضای قرارداد کمپ دیوید، اسرائیل را به رسمیت شناخت و این مسئله موقعیت گروه‌های فلسطینی را تضعیف کرد.

ت) انقلاب اسلامی ایران راه نوینی را فرا روی کشورهای جهان سوم قرار داد این مسیر جدید، موقعیت استوار دو قطب سیاسی قرن بیستم را در هم ریخت و قطب‌بندی جدیدی را به جهان تحمیل کرد.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۵؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۵۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) درست - درست - نادرست (مربوط به بخش فردی جهان انسانی است).

(۳) درست - نادرست (بخش فرهنگی آن، شیوه زندگی اجتماعی انسان را شکل می‌دهد). - درست

(۴) نادرست (جهان تکوینی محدود به طبیعت نیست). - درست - درست

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۷. گزینه ۲ درست است

- پرسش‌های مربوط به آزادی همواره براساس ارزش‌های حقیقت، معنویت و عدالت پاسخ داده می‌شود.

- در فرهنگ جبرگرا (فاقد مسئولیت) انسان محکوم به سرنوشتی محتوم است.

- سطح دوم عقلانیت پاسخگوی پرسش‌های متغیر بشر، مانند بحران زیست‌محیطی است.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۵۸. گزینه ۴ درست است.

از حیث تقدم تاریخی، استعمار قدیم مقدم بر استعمار نو و استعمار نو مقدم بر استعمار فرانو است. با توجه به این توضیحات، گزینه «۴» درست است.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۹. گزینه ۳ درست است.

عقاید و ارزش‌های اسلامی با پذیرش انسان‌ها وارد فرهنگ بشری شدند.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۰. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) درست - نادرست (مربوط به هستی‌شناسی توحیدی است.)

(۳) نادرست (مربوط به هستی‌شناسی فرهنگ توحیدی است.) - درست

(۴) درست - نادرست (انسان نظر به ذات خود، مستقل نیست.)

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۴ و ۵؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۶۱. گزینه ۳ درست است.

- برای حذف کلیسا، به جای انتقاد به عملکرد آباء کلیسا، به تدریج دخالت دین را در امور دنیوی انکار کردند.

- حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی، در جهت اصلاح دینی پدید آمدند.

- انقلاب فرانسه، ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۶ و ۷؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۶۲. گزینه ۳ درست است.

جامعه جهانی به گونه‌ای نبود که سرنوشت تعاملات فرهنگی را تابع روابط سیاسی، نظامی یا اقتصادی قرار دهد.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۳. گزینه ۲ درست است.

- کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منافع خود، از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌الملل را برمی‌دارند.

- برای مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی، پیمان‌هایی از قبیل جنبش عدم

تعهد بین دولت‌ها شکل دادند.

- در دوره استعمار، جوامعی که از قدرت مقاومت بیشتری برخوردار بودند، از طریق نفوذ اقتصادی و سیاسی و فرهنگی در نظام

جهانی ادغام شدند.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۷ و ۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۴. گزینه ۴ درست است.

- معتقد بود جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست؛ بلکه امری عارضی و تحمیلی است. ← آگوست کنت

- او در نیمه دوم قرن نوزدهم، لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد. ← مارکس

- معتقد بود که افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌شود. ←

دیوید ریکاردو

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۹ و ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) پس از جنگ جهانی دوم، بلوک شرق و غرب هریک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند.

(۳) در جنگ جهانی اول، برای نخستین بار از **سلاح‌های شیمیایی** و در جنگ جهانی دوم، برای نخستین بار از **بمب اتم** استفاده شد.

(۴) پس از جنگ جهانی دوم، صلح پایدار برقرار نشد.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

روان‌شناسی

۶۶. گزینه ۳ درست است.

سومین هدف روان‌شناسی، پیش‌بینی است که در اینجا محقق، آینده افرادی که به اختلال شخصیت ضداجتماعی دچار شده‌اند و درمان نشده‌اند را پیش‌بینی می‌نماید.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیف ——— اولین هدف

(۲) تبیین ——— دومین هدف

(۴) کنترل ——— چهارمین هدف

(درس ۱، ص ۱۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۷. گزینه ۲ درست است.

میانگین سن بلوغ ← ۱۱ تا ۱۴ سالگی
حرف زدن، نوشتن، راه رفتن و مانند این‌ها، نیاز به آمادگی خاص نهفته دارند؛ اما همدلی و برون‌گرایی تحت تأثیر یادگیری هستند.
کودکی دوم ← ۷ تا ۱۲ سالگی
رشد انسان، از زمان تشکیل نطفه شروع می‌شود.
تعداد کروموزوم تخمک طبیعی ← ۴۶
(درس ۲، ص ۴۰، ۴۱، ۴۴ و ۴۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۸. گزینه ۱ درست است.

مونا و مهران غیرهم‌جنس هستند، پس نمی‌توانند همسان یا تک‌تخمکی باشند حتماً ناهمسان و دوتخمکی هستند.
سمیرا و سمیه ویژگی‌های وراثتی یکسان دارند، پس حتماً همسان و تک‌تخمکی هستند.
پسرخاله‌های سعید هم‌جنس هستند، پس می‌توانند همسان (تک‌تخمکی) یا ناهمسان (دوتخمکی) باشند.
(درس ۲، ص ۴۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۹. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت اول ——— جمله ذکرشده، ادراک است نه احساس؛ زیرا نشان‌دهنده تفسیر و معنابخشی است، یعنی فرد گرما را ادراک کرده و می‌گوید پنجره را باز کنید.

عبارت دوم ——— توجه مداوم و پایدار، تمرکز نام دارد.

عبارت سوم ——— در پدیده آماده‌سازی، ارائه پیشین محرک، دریافت بعدی را آسان می‌کند.

(درس ۳، ص ۷۰، ۷۳، ۷۵ و ۷۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۰. گزینه ۴ درست است.

توجه متمرکز هنگام انجام دادن دو تکلیف همزمان که شبیه به هم نیستند، کاهش می‌یابد.
خطای شناختی باعث می‌شود تا فرد علی‌رغم زیبا بودن، خود را در زشت بداند و به‌طور مکرر جراحی زیبایی انجام دهد.
براساس اصل مجاورت، اشیای کنار هم را به صورت گروه ادراک می‌کنیم.
پردازش ادراکی باعث می‌شود تا عبارت من دوست دارم به به سرکار بروم را با دو به بخوانیم. (توجه به ظاهر جمله به جای محتوای آن)
(درس ۳، ص ۸۰، ۸۲، ۸۴ و ۸۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۱. گزینه ۳ درست است.

عبارت اول: تجربه شخصی و مشخصی را دربرمی گیرد که به زمان و مکان مشخص مربوط است ————— حافظه رویدادی (بلندمدت هم می تواند باشد).

عبارت دوم: محاسبات لحظه ای مربوط به حافظه کاری می شود که تخته سیاه ذهن است.

عبارت سوم: ظرفیت اندوزش اطلاعات در حافظه کاری از حافظه کوتاه مدت بیشتر است، اما به پای حافظه بلندمدت نمی رسد. بررسی سایر عبارت ها:

(۱) معنایی یا بلندمدت - کوتاه مدت - بلندمدت

(۲) کاری - رویدادی یا بلندمدت - کوتاه مدت

(۴) معنایی یا بلندمدت - کوتاه مدت - بلندمدت

(درس ۴، ص ۹۵ تا ۹۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۲. گزینه ۲ درست است.

عبارت اول ————— مطالعه چندحسی است، زیرا اطلاعات (سوغات کرمان) به صورت شنیداری و دیداری رمزگردانی شده است.

عبارت دوم ————— کارآمدی مرور، زیرا فرد در مرور مطالب از خود پرسیده است که به چه مفهوم جدیدی رسیده است که فراتر از تکرار صرف است.

عبارت سوم ————— بسط معنایی، زیرا از مثال های زیادی برای توضیح مفهوم جنگ استفاده شده است.

عبارت چهارم ————— تمایزبخشی، زیرا برای توضیح مفهوم «قهر» از مفهوم متمایز و متفاوت آن، یعنی آشتی و صلح استفاده شده است. (درس ۴، ص ۱۰۶ تا ۱۰۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۳. گزینه ۳ درست است.

هر سه مسئله مطرح شده در گزینه های ۱، ۲ و ۴ خوب تعریف شده هستند، پس شناسایی موقعیت اولیه در آن ها آسان است؛ اما مسئله مطرح شده در گزینه (۳) خوب تعریف نشده است؛ زیرا پیچیده بوده و مربوط به علوم انسانی است، پس شناسایی موقعیت اولیه در آن دشوارتر است.

(درس ۵، ص ۱۱۸ و ۱۱۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۴. گزینه ۴ درست است.

عبارت اول: ناتوانی در حل مسئله به روش خردکردن است ————— پیامد ناکامی و فشار روانی

عبارت دوم: ناتوانی در تصمیم گیری ————— پیامد تعارض (از نوع گرایش / اجتناب)

عبارت سوم: ناتوانی در حل مسئله به روش بارش مغزی ————— پیامد ناکامی و فشار روانی

عبارت چهارم: ناتوانی در تصمیم گیری ————— پیامد تعارض (از نوع اجتناب / اجتناب)

(درس ۵ و ۶، ص ۱۲۶، ۱۲۸، ۱۳۰، ۱۵۱ و ۱۵۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۵. گزینه ۱ درست است.

عبارت اول: ملاک اصلی سبک تصمیم گیری اجتنابی، دست، دست کردن و کار امروز را به فردا موکول کردن و در واقع هیچ کاری کردن است.

عبارت دوم: مرحله پنجم تصمیم گیری ————— اجرای بهترین اولویت

عبارت سوم: به مانع تصمیم گیری کوچک شمردن خود اشاره دارد، یعنی فرد با وجود مهارت، از تدریس در جمع می ترسد.

عبارت چهارم: روش میان بر در تصمیم گیری های پیچیده و مهم کاربرد فراوان دارد.

(درس ۶، ص ۱۴۶، ۱۴۸، ۱۴۹ و ۱۵۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت اول ——— ← منبع انگیزه خود تکلیف است، پس درونی است.

عبارت دوم ——— ← حمایت اجتماعی اشاره به عوامل بیرونی در شکل‌گیری باورهای غلط دارد.

عبارت سوم ——— ← گفته مجتبی به ناهماهنگی شناختی اشاره دارد؛ زیرا رفتار و باور فرد با هم هماهنگی ندارد.

بررسی عبارت درست:

عبارت چهارم ——— ← اسناد دایان به پشتکار است که درونی، ناپایدار و قابل کنترل است؛ پس انگیزه جبران شکست در او بیشتر خواهد بود.

(درس ۷، ص ۱۶۳، ۱۶۶، ۱۶۹ و ۱۷۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۷. گزینه ۴ درست است.

اسناد در هر سه گزینه ۱، ۲ و ۳ به عوامل ناپایدار و قابل کنترل است، اما اسناد در گزینه (۴) به عوامل غیرقابل کنترل و پایدار است، بنابراین با بقیه متفاوت است.

(درس ۷، ص ۱۷۶؛ سطح دشواری: آسان)

۷۸. گزینه ۲ درست است.

نمره ۵۰ تا ۷۰ در پرسش‌نامه سبک زندگی ——— ← جداً آسیب‌پذیر در برابر فشار روانی

ناراحتی از مدیر مدرسه در صورتی که نمی‌توان به او گفت ——— ← فشار روانی منفی

فراموشی ——— ← علامت شناختی فشار روانی

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) درست - رقابت برای شاگرد اول شدن (فشار روانی مثبت) - فرار کردن (علامت رفتاری فشار روانی)

(۳) نمره ۵۱ یعنی محدوده ۵۰ تا ۷۰ (جدلاً آسیب‌پذیر در برابر فشار روانی) - آشفتگی دانشجو در جلسه دفاع پایان‌نامه (فشار روانی منفی) - نگرانی (علامت هیجانی فشار روانی)

(۴) نمره ۷۶ یعنی نمره بالاتر از ۷۵ (نیاز به مراقبت‌های ویژه در برابر فشار روانی) - درست - درست

(درس ۸، ص ۱۹۴، ۱۹۶ و ۱۹۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۹. گزینه ۱ درست است.

عبارت اول ——— ← به‌خاطر آوردن رویداد خوشایند ——— ← کوتاه‌مدت

عبارت دوم ——— ← تفریح و سرگرمی ——— ← بلندمدت

عبارت سوم ——— ← استفاده از مهارت‌های حل مسئله (روش مهندسی معکوس) ——— ← بلندمدت

عبارت چهارم ——— ← خواندن یک بیت یا یک جمله ——— ← کوتاه‌مدت

(درس ۵ و ۸، ص ۲۰۱ و ۱۲۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۰. گزینه ۳ درست است.

عبارت اول ——— ← مقابله ناسازگارانه منفعل بودن که به سبک تصمیم‌گیری اجتنابی شباهت دارد؛ زیرا فرد کاری از پیش نمی‌برد و دست، دست می‌کند.

عبارت دوم ——— ← مقابله ناسازگارانه انجام دادن رفتارهای تکانشی و بدون فکر و تأمل که به سبک تصمیم‌گیری تکانشی شباهت دارد.

عبارت سوم ——— ← مقابله سازگارانه مشورت و راهنمایی گرفتن که مشابه سبک تصمیم‌گیری منطقی است؛ زیرا هر دو بر پایه عقل و اندیشیدن هستند.

(درس ۶ و ۸ - ص ۱۴۳، ۱۴۶، ۱۴۷ و ۲۰۲؛ سطح دشواری: دشوار)

زبان عربی

۸۱. گزینه ۳ درست است.

- «الآخرین: دیگران» (ردّ گزینه‌های ۲ و ۱).

- «إشارة: اشاره» (ردّ گزینه‌های ۴ و ۲).

(عربی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: آسان)

۸۲. گزینه ۱ درست است.

«كُنْتُ + فعل مضارع» = ماضی استمراری؛ (ردّ گزینه‌های ۴ و ۳)

«كُنْتُ جلستُ: نشسته بودم» صیغه «۱۳» و مربوط به «أنا» است. (ردّ گزینه‌های ۴ و ۲)

(عربی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۳. گزینه ۱ درست است.

ضمیر (هُ) در (منه) مفرد است؛ (ردّ گزینه‌های ۳ و ۲)

و در (والله) واو قسم است؛ (ردّ گزینه‌های ۴ و ۳).

(عربی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۴. گزینه ۳ درست است.

«زمیل: همکار و هم کلاسی» (ردّ گزینه‌های ۴ و ۱)

«الثّقافي: فرهنگی» (ردّ گزینه‌های ۴ و ۲).

(عربی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۵. گزینه ۱ درست است.

«لَنْ + مضارع»؛ می‌شود «آینده منفی»، (ردّ گزینه ۲)

«مَنْ: هرکس» از ادوات شرط به معنی، و فعل شرط باید به صورت «مضارع التزامی یا ماضی ساده» معنی شود، (ردّ گزینه ۳)

«حيّة الصحراء: مار صحراء» (ردّ گزینه ۴)

(عربی (۲) - درس ۳ و ۴، ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۶. گزینه ۴ درست است.

در این گزینه «الف» می‌گوید «ارزان تر از این می‌خواهم. قیمت‌ها گران‌اند و «ب» پاسخ می‌دهد: شصت هزار تومان!

(عربی (۲) - درس ۴، ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۷. گزینه ۳ درست است.

ترجمه عبارت: «دانشمندی که از دانشش بهره‌برده می‌شود، از هزار عابد بهتر است»؛

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) قطعاً دانش سودمندتر از عبادت است هرگاه دیگران از آن بهره ببرند.

(۲) قطعاً عبادت، سودمند برای عبادت‌کننده است هرگاه به دیگران سود برساند

(۳) قطعاً هزار عابد بهتر از یک دانشمندی است که دیگران از او بهره می‌برند.

(۴) قطعاً علم سودمند برای مردم بهتر از عبادتی است که دیگران را سود نمی‌رساند.

(عربی (۲) - درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۸. گزینه ۱ درست است.

در عصر کنونی ما: ترکیب وصفی - اضافی است که در عربی؛ مضاف/ موصوف + مضاف‌إلیه + صفت می‌آید؛ «فی عصرنا

الحاضر»؛ (ردّ گزینه ۳ و ۲)

«ابتکارهایی» نکره؛ پدید خواهد آمد: مستقبل؛ (ردّ گزینه‌های ۲ و ۴)

- «زمینه‌های مختلف اجتماعی»، ترکیب‌های وصفی و معرفه هستند؛ (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)
(عربی (۲) - درس ۴، ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

ترجمه متن:

«چای برای اولین بار در کشور چین، جایی که به آن لفظ (شا) اطلاق می‌شد، رشد کرد و اسطوره‌های چینی چگونگی اینکه عادت نوشیدن چای شروع شده است را توضیح داده پس گفته‌اند در سال ۵۴۰ پس از میلاد، مردی عابد از هند حاضر شد که مردم را به خوبی و صلح دعوت می‌کرد. پس تصمیم گرفت که از خوابیدن خودداری کند تا در فضائل پروردگارش (بودا) فکر کند و او را شبانه روز تسبیح کند. و به این حالت مدت زیادی باقی ماند سپس خواب بر او چیره شد پس هنگامی که بیدار شد بر خودش خشم گرفت و به خوردن برگه‌های درختی که کنارش بود پرداخت که او را در مقابله با خوابیدن کمک کند. این‌چنین گیاه چای در چین شناخته شد.

۸۹. گزینه ۳ درست است.

با توجه به متن تنها گزینه (۳) می‌تواند ترجمه را تکمیل نماید. (اسطوره‌ها چگونگی این مسئله را بیان نمودند).
(عربی (۲)؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۰. گزینه ۱ درست است.

هدف اصلی مرد هندی از شب بیداری عبادت پروردگارش بود.
(عربی (۲)؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۱. گزینه ۲ درست است.

با توجه به متن، این حادثه ۵۴۰ سال بعد از میلاد مسیح (ع) رخ می‌دهد و به زمان تولد ایشان نزدیک نیست.
(عربی (۲)؛ سطح دشواری: آسان)

۹۲. گزینه ۴ درست است.

«الشَّاي» اسم فاعل نیست.
(عربی (۲)؛ سطح دشواری: آسان)

۹۳. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «الاساطير» فاعل و مرفوع است.

(۳) «شرب» مضاف الیه و مجرور است.

(۴) «عادة» فاعل و مرفوع است.

(عربی (۲)؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۴. گزینه ۲ درست است.

- «السَّيَاحُ» مفردش «السَّائِحُ» اسم فاعل از فعل ثلاثی مجرد است.

- «میشَرین، مشرفه، المعلمون» اسم فاعل از فعل ثلاثی مزید است.

(عربی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۵. گزینه ۴ درست است.

گزینه (۴): دوست من کتابی از کتابخانه خود به من هدیه داد.

«أَتَقَى مَنِيَّ» پرهیزکارتر از من «خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ» بهترین برادران شما، «أَتَقَى النَّاسِ» پرهیزکارترین مردم؛ همگی اسم تفضیل هستند.

(عربی (۲) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۶. گزینه ۳ درست است.

هرگاه جواب شرط جمله «اسمیه، فعل امر، نهی، مستقبل ...» باشد؛ باید در اول آن «فَ» بیاید، در گزینه سوم «هو النبیُّ

الاکرم» چون در اولش «فَ» نیست؛ پس اسلوب شرط نیست.

(عربی (۲) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۷. گزینه ۴ درست است.

فعل «کان» با فعل ماضی می‌شود «ماضی بعید»؛ (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)
در عبارتی که دارای دو جمله باشد فعل اول «ماضی» و فعل جمله دوم «ماضی» باشد؛ می‌توان فعل جمله دوم را نیز «ماضی بعید» معنی کرد؛ (ردّ گزینه ۲)
(عربی (۲) - درس ۵ و ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۸. گزینه ۱ درست است.

هرگاه در یک عبارت اسمی ابتدا به صورت «نکره»، سپس همان اسم به صورت «معرفه بال» بیاید، حرف «أل» را می‌توان با اسم اشاره «این، آن» ترجمه کرد؛ همه گزینه‌ها به جز گزینه ۱ که «حَفْلَةُ التَّحْرِجِ» اسم نکره نیست تا «الحفلة»، «أل» معنی اسم اشاره بدهد.
(عربی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۹. گزینه ۳ درست است.

جمله بعد از نکره را جمله وصفی گویند به شرط آن که بین جمله‌ها «و، فَ، ثُمَّ...» نباشد، (ردّ گزینه ۲)
«يَفْقَرُ، يَعْقُونَ» در گزینه‌های ۱ و ۴ مفعول جمله قبل را توصیف می‌کنند؛ ولی در گزینه ۳ «قَدْ سَجَلَ» فاعل جمله «مُهَاجِمٌ» را توصیف می‌کند.
(عربی (۲) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۰. گزینه ۴ درست است.

«ل» در همه گزینه‌ها به معنی «تا» ، برای اینکه «به جز گزینه ۴» به معنی «باید» لام امر است (دانش‌آموزان از کار بدشان باید عذرخواهی کنند و باید با استاد خود عهد ببندند بر اینکه دروغ نگویند). «ل»، در عبارت دو جمله‌ای غالباً به معنی «تا..» می‌آید.
(عربی (۲) - درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

تاریخ (۲)

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
(ب) سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی که در ایران پیشینه دیرینه‌ای داشت، در دوره مغولان رواج و رونق بسیاری یافت. سرایندگان این نوع آثار، رویدادهای تاریخی را به نظم می‌کشیدند. از برجسته‌ترین منظومه‌های حماسی و تاریخی، شاهنامه، اثر گران سنگ و بلندآوازه حکیم ابوالقاسم فردوسی است.
(پ) کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای حاوی اطلاعاتی سودمند درباره شیوه کشورداری، مناسبات حکومت و مردم و تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی، نظامی و فرهنگی ارائه می‌دهند. سیاست‌نامه خواجه نظام‌الملک توسی، وزیر مقتدر عصر سلجوقیان، یکی از برجسته‌ترین این آثار است.
(تاریخ (۲) - درس ۱ و ۲، ص ۲، ۷، ۱۱ و ۱۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:
(الف) مورخان در این روش به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند. مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.
(ب) از برجسته‌ترین آثاری که به سبک تاریخ‌نگاری تحلیلی نگارش شده است، می‌توان به کتاب تجارب‌الامم ابوعلی مسکویه، تاریخ بیهقی و مروج الذهب مسعودی اشاره کرد.
(پ) مطالعات مورخان و کاوش‌های باستان‌شناسان در سده‌های ۱۹ و ۲۰ م نشان می‌دهد که پیش از میلاد حضرت مسیح، فرهنگ و تمدن مهمی در سرزمین یمن، واقع در جنوب شبه جزیره عربستان وجود داشته است.
(تاریخ (۲) - درس ۲، ص ۸، ۱۷ و ۲۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

قدرت و نفوذ قبیله قریش را نمی توان به منزله حکومتی پایدار شمرد؛ زیرا متکی به تشکیلات سیاسی، اداری و نظامی منظم و منسجمی نبود و ثبات لازم را نداشت.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) سران مشرک در ابتدای دعوت اسلامی، مخالفت و دشمنی شدیدی با رسول خدا ابراز نمی داشتند، با گسترش دعوت و گرایش جوانان و مستضعفان به اسلام، درصدد برآمدند که با پیامبر و مسلمانان مقابله کنند.

(۲) گرچه در ظاهر چنین به نظر می رسد که احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت ها، علت اصلی مخالفت و دشمنی آنان با اسلام بوده است، اما بررسی دقیق تر شواهد و مدارک متوجه می شویم که علل و عوامل مهم تر دیگری در این موضوع دخالت داشته است. مثل ترس از به خطر افتادن موقعیت تجاری و سیاسی شهر مکه.

(۳) پس از آنکه سران قریش در جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا ناکام ماندند، تصمیم گرفتند بنی هاشم را تحت محاصره اجتماعی - اقتصادی قرار دهند.

(تاریخ (۲) - درس ۳ و ۴، ص ۲۲، ۲۷ و ۲۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۴. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت های نادرست:

(الف) پیامبر در سال ۱۳ بعثت، مخفیانه از مکه به مدینه رفتند.

(پ) مردم مکه مخصوصاً قریش به فعالیت تجارت اشتغال داشتند.

(تاریخ (۲) - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) هنگامی که امام علی (ع) و بنی هاشم مشغول برگزاری مراسم تدفین پیامبر بودند، گروهی از انصار در مکانی موسوم به «سقیفه بنی ساعده» در مدینه گرد هم آمدند تا درباره تعیین جانشین رسول خدا تصمیم بگیرند. ابوبکر بن ابی قحافه، عمر بن خطاب و ابوعبیده جراح از گروه مهاجران، به سرعت، خودشان به آن جمع رساندند.

(۲) عثمان، حکم بن ابی العاص که پیامبر به طائف تبعید کرده بود، به مدینه بازگرداند. مردم از مناطق کوفه، بصره و مصر برای رساندن صدای اعتراض خویش به گوش عثمان، به مدینه آمدند.

(۴) نحوه توزیع عطایا توسط خلیفه دوم، اگرچه بر پایه مساوات اسلامی نبود، اما ساده زیستی و سخت گیری او نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت اندوزی و تجمل گرایی آنان جلوگیری می کرد.

(تاریخ (۲) - درس ۵، ۶، ۴۲، ۴۵، ۴۹ و ۵۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارات نادرست:

(الف) نهضت ترجمه، جنبش اقتباس و انتقال آثار علمی و فرهنگی تمدن های ایران، یونان، مصر و هند به عالم اسلامی بود.

(ت) تربیت داعیان و عالمان اسماعیلی از اهداف فاطمیان از ایجاد مراکز علمی و آموزشی بزرگ بود.

(تاریخ (۲) - درس ۷، ص ۷۲، ۷۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۷. گزینه ۳ درست است.

تقدم و تأخر زمانی درست وقایع:

(ت) حمله اعراب مسلمان به منطقه سواد در اواخر دوران ابوبکر

(الف) بر تخت نشستن یزدگرد سوم در زمان عمر بن خطاب

(ب) تسخیر تیسفون پایتخت ساسانیان ۱۶ ق.

(پ) بعد از سقوط تیسفون، گرد آمدن بقایای ارتش ساسانی در جلول و جنگ با مهاجمان عراق

(تاریخ (۲) - درس ۸، ص ۸۱ و ۸۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

نبرد ملازگرد و شکست سپاه روم شرقی، در زمان آلب ارسلان جانشین طغرل رخ داد.
(تاریخ (۲) - درس ۱۰، ص ۱۰۲، ۱۰۳؛ سطح دشواری: آسان)

۱۰۹. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارات نادرست:

(پ) اصلاح قوانین مالیاتی و بازسازی قنات‌ها مربوط به دوره غازان خان است.
(ت) زندگی بازاریان و صنعتگران به مراتب بهتر از مردم غیرشهری بود.
(تاریخ (۲) - درس ۱۱، ص ۱۲۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) مغولان در آغاز، پیرو آیینی ساده موسوم به شَمَنی بودند که زیر نظر روحانیونی با عنوان شَمَن اداره می‌شد.
(ب) پیروان این آیین مجموعه‌ای از مظاهر طبیعت را می‌پرستیدند و هرچند به خدای بزرگ اعتقاد داشتند، اما خداپرستی آن‌ها ناقص بود.

(پ) مغول در مسائل دینی تعصب چندانی نداشتند و با پیروان دین‌های دیگر با ملایمت برخورد می‌کردند.
(ت) این مدارای اعتقادی (تسامح و تساهل) هر چند از روی آگاهی نبود و بیشتر متأثر از شرایط زندگی آن‌ها بود، در پذیرش دین‌های مختلف از سوی فرمانروایان و بزرگان مغولی تأثیر بسزایی داشت.
(تاریخ (۲) - درس ۱۲، ص ۱۲۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۱. گزینه ۲ درست است.

(الف) یکی از منابع عمده درآمد خزانه سلطنتی از زمان شاه عباس اول، تجارت ابریشم بود که توسط تجار ایرانی و ارمنی زیر نظر شاه عباس انجام می‌شد.

(ب) شاه صفی، نوه و جانشین شاه عباس اول، از تعادل روحی و سلامت عقل بهره کافی نداشت. او دستور به قتل سردار باکفایتی مانند امام قلی‌خان، حاکم فارس را داد.

(پ) مدرسان دستیاری داشتند که آن‌ها خلیفه (مبصر) یا معید گفته می‌شد و استاد را در امر آموزش کمک می‌کردند.
(ت) هنر نگارگری در دوره شاه عباس اول به اوج شکوفایی خود رسید. در این دوره نقاش بزرگی بنام آقارضا عباسی با طرح‌ها و نوآوری‌های بی‌نظیرش، مکتب اصفهان را پایه‌گذاری کرد.

(تاریخ (۲) - درس ۱۳ و ۱۴، ص ۱۴۲، ۱۴۶ و ۱۵۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۲. گزینه ۱ درست است.

(الف) روم غربی برابر سیل تهاجم دسته‌های ژرمن در سده‌های ۵ و ۶ میلادی، ایستادگی نکرد و فروپاشید.

(ب) پادشاهی فرانک‌ها در زمان شارل بزرگ، مشهور به شارلمانی به اوج رسید.

(پ) پیروزی سلجوقیان بر امپراتوری بیزانس در جنگ ملازگرد در سال ۱۰۷۱ میلادی رخ داد.

(ت) مدرسه‌های حقوق و طب از نخستین مراکز آموزش عالی اروپا بودند که در ایتالیا گشایش یافتند.

(تاریخ (۲) - درس ۱۵، ص ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۷ و ۱۷۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۳. گزینه ۳ درست است.

- براساس نظریه جدید آموزشی در دوره رنسانس، تربیت دانشمندان برجسته هدف آموزش و پرورش نبود، بلکه آن‌ها می‌خواستند شهروندانی را تربیت کنند که نقش سودمندی در جامعه ایفا کنند و در حیات شهری فعال باشند.

- روش تجربی در بررسی علم، مدیون دیدگاه‌های نوینی که توسط دانشمندان و فلاسفه‌ای چون دکارت (بنیان‌گذار سبک تحقیق در ریاضی) و فرانسیس بیکن، از طرفداران روش شناخت تجربی در مطالعه علمی مطرح شد.

(تاریخ (۲) - درس ۱۶، ص ۱۷۹ و ۱۸۰؛ سطح دشواری: متوسط)

جغرافیا (۲)

۱۱۴. گزینه ۲ درست است.

مهاجرت به یک ناحیه دیگر و کاهش وسعت یا تغییر یک ناحیه، نشان می‌دهد که مرزهای نواحی قابل تغییرند. سایر گزینه‌ها همسو با عبارت سؤال هستند؛ عبارت صورت سؤال نیز مربوط به مبحث کانون و مرز ناحیه است که نکته‌اش هم مربوط می‌شود به این موضوع که در مرکز با کانون ناحیه، عوامل همگونی آن ناحیه دیده می‌شود و هرچه به سمت مرزهای آن ناحیه حرکت می‌کنیم، از میزان همگونی این عوامل کاسته می‌شود.

(جغرافیا (۲) - درس ۲، ص ۱۶ و ۱۷؛ سطح دشواری: آسان)

۱۱۵. گزینه ۳ درست است.

تمامی موارد درباره ناحیه استواست که در آن بارندگی همرفتی وجود دارد؛ اما در منطقه معتدله بارندگی جبهه‌ای (سیکلونی) وجود دارد:

یکی از مهم‌ترین جبهه‌های هوا، جبهه قطبی است که بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله تشکیل می‌شود.

(جغرافیا (۲) - درس ۳، ص ۲۴ و ۲۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۶. گزینه ۱ درست است.

نمونه دمای تغییرات فیزیکی:

یخ زدن آب‌ها در شکاف سنگ‌ها - رشد ریشه درختان - ایجاد حفره‌های زیرزمینی توسط جانداران حفار

نمونه‌های تغییرات شیمیایی:

اکسیده شدن برخی کانی‌ها - ایجاد اسید توسط گیاهان در حال پوسیدگی - اثر باکتری‌های تجزیه‌کننده یا تنفس گیاهان در سنگ‌ها

(جغرافیا (۲) - درس ۴، ص ۴۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(۱) نحوه شکل‌گیری مربوط به چاله بادی است نه کلوت.

(۲) نحوه شکل‌گیری مربوط به گرز دیو است.

(۳) دون و نکبا، حاصل فرسایش بادی - آبی نیستند، کلوت یا یاردانگ حاصل این نوع فرسایش هستند.

(جغرافیا (۲) - درس ۴، ص ۴۷، ۴۹ و ۵۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۸. گزینه ۴ درست است.

با توجه به متن داده‌شده، زیست‌بوم کوهستانی به نوع خاصی از زیست بوم اشاره دارد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

در دیگر عبارت‌های داده‌شده وضعیت و تنوع زیست‌بوم‌ها را مورد توجه قرار داده است و به تفاوت‌ها پرداخته است.

(جغرافیا (۲) - درس ۵، ص ۵۴ تا ۵۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۹. گزینه ۱ درست است.

پ) یکی از مهم‌ترین تغییرات تاریخی در الگوهای زبانی جهان در قرن ۱۵ و ۱۶ میلادی معروف به «عصر اکتشافات جغرافیایی» آغاز شد. وقتی اروپاییان با پیشرفت در دریانوردی، سرزمین‌های نو را کشف کردند، در آمریکای شمالی، استرالیا و نیوزیلند، زبان انگلیسی گسترش یافت؛

ت) زبان‌شناسان زبان‌های دنیا را به «خانواده‌های بزرگ زبانی» تقسیم کرده‌اند. منظور از یک خانواده زبانی، گروه بزرگی از زبان‌هاست که یک ریشه اصلی دارند؛ برای مثال، مردم انگلستان، اسپانیا، روسیه، هند و ایران به زبان‌های مختلف صحبت می‌کنند؛ اما همگی جزو خانواده زبانی هند و اروپایی محسوب می‌شوند؛ زیرا ریشه مشترک دارند.

بررسی موارد نادرست:

الف) در قرن بیستم و بیست‌ویکم، با پیشرفت‌های صنعتی و گسترش ارتباطات، برخی زبان‌ها مانند انگلیسی در سراسر جهان به کار گرفته شد.

ب) امروزه فرآیند یکسان سازی فرهنگ ها و توسعه فرهنگ کشورهای سلطه گر خطری بزرگ برای فرهنگ و هویت ملی و بومی نواحی جهان می باشد. اغلب کشورهای جهان یا نواحی سعی می کنند زبان ملی و زبان های بومی و محلی خود را حفظ کنند تا هویت فرهنگیشان پابرجا بماند.

(جغرافیا (۲) - درس ۶، ص ۶۹ تا ۷۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۰. گزینه ۲ درست است.

ب) از دهه ۱۹۷۰ میلادی با انقلاب سبز، و به کار بردن روش های علمی، بذره های اصلاح شده، کود و آفت کش های شیمیایی و ماشین آلات، برخی کشورها موفق شدند تولید کشاورزی خود را به چند برابر افزایش دهند که از جمله این کشورها می توان به فیلیپین و پاکستان اشاره کرد که در زمینه تولید برنج به خودکفایی رسیدند.

پ) در کشاورزی تجاری تولید محصول کشاورزی یا پرورش دام به منظور فروش در بازارهای داخلی یا صادرات به کشورهای دیگر و با هدف کسب سود انجام می شود. در این نوع کشاورزی، معمولاً از فناوری های پیشرفته و ابزارآلاتی مانند تراکتور، کمباین، بذر اصلاح شده و کود شیمیایی استفاده می شود.

بررسی سایر عبارت ها:

در دیگر موارد به ساختار آسیب رسان یا نوع خدمت که استفاده از نیروی انسانی می باشد، پرداخته است.

(جغرافیا (۲) - درس ۷، ص ۸۴ و ۸۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۱. گزینه ۳ درست است.

کشورها برای اینکه تأثیرات منفی تجارت خارجی (صادرات و واردات) را بر صنایع و اقتصاد خود کاهش دهند و به رونق و توسعه اقتصادی دست یابند، کارهایی انجام می دهند. برخی از این کارها عبارتند از: وضع تعرفه های گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی، محدود یا ممنوع کردن واردات برخی کالاها در دوره های زمانی خاص و ...

بررسی سایر گزینه ها:

ا و ۴) در نظام سرمایه داری جهانی، براساس روابط و مبادله نابرابری که بین نواحی پدید آمده است، برخی نواحی نقش «مرکز» یافته و بر سایر نواحی غالب و مسلط شده اند.

۲) مرحله صدور سرمایه، علاوه بر وارد کردن فشارهای سیاسی به حکومت ها، به سرمایه گذاری و ایجاد کارخانه های مونتاژ در دیگر نقاط جهان و بهره کشی از آنها اقدام می کنند.

(جغرافیا (۲) - درس ۸، ص ۱۰۱، ۱۰۲ و ۱۰۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۲. گزینه ۴ درست است.

برای پاسخ به این سؤال باید دو تا نکته را خوب بلد باشید:

۱- ناحیه سیاسی ملی: هر کشور مستقلی که نظام حکومتی مستقلی دارد، یک ناحیه سیاسی ملی محسوب می شود. کشورهای A، B، C و D را اگر کشورهای جداگانه و دارای استقلال حکومتی در نظر بگیریم، ناحیه سیاسی ملی پدید خواهد آمد.

۲- ناحیه سیاسی فراملی: عبارت است از چند کشور که تحت اداره یک نظام مدیریت منطقه ای قرار گرفته اند، از این منظر دایره «الف» را می توان یک ناحیه سیاسی فراملی در نظر گرفت.

(جغرافیا (۲) - درس ۹، ص ۱۱۸، ۱۱۹ و ۱۲۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۳. گزینه ۲ درست است.

درباره موجودیت یک کشور علاوه بر سه رکن سرزمین، جمعیت (ملت) و حکومت بر عنصر چهارمی نیز تأکید می شود که حاکمیت است. حاکمیت یعنی داشتن استقلال و بی نیاز بودن از نظارت دولت های خارجی که اگر نباشد، دقیقاً عکس این قضیه رخ می دهد.

(جغرافیا (۲) - درس ۱۰، ص ۱۲۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۴. گزینه ۴ درست است.

بررسی موارد:

الف) در واقع پس از جنگ جهانی دوم، دو کره از هم جدا شدند و هریک به دنبال یک حامی بودند!

پ و ب) مرزهای تحمیلی همان طور که از اسمش پیداست، توسط سیاست یا اعمال زور و جبر صورت می گیرد. مرز میان دو کره هم از همین جنس است، گرچه بر مدار ۳۸ درجه قرار دارد، ولی تطبیقی نیست مرزهای تطبیقی براساس شرایط فرهنگی به وجود می آیند.

ت) در سال ۱۹۴۵ پس از پایان جنگ جهانی دوم و سال‌ها سیطره ژاپن بر شبه‌جزیره کره، این کشور به دو کشور شمالی و جنوبی تقسیم شد.

(جغرافیا (۲) - درس ۱۰، ص ۱۳۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۵. گزینه ۱ درست است.

آنچه برای این پاسخ گویاتر است، تصویر زیر است که کاملاً نظریه ماهان را شرح می‌دهد.

(جغرافیا (۲) - درس ۱۱، ص ۱۴۵؛ سطح دشواری: متوسط)

فلسفه (۱)

۱۲۶. گزینه ۴ درست است.

زیرا تفکر، حرکت ذهنی است و در فطرت ثانی، انسان درباره مسائل بنیادین می‌اندیشد و تلاش می‌کند به نتیجه برسد. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) زیرا اندیشیدن در مورد مسائل روزمره به «فطرت اول» مربوط است.

(۲) زیرا اندیشیدن در هر شاخه علمی و دانش بشری چه پیچیده و چه ساده، به جز فلسفه، مربوط به فطرت اول است.

(۳) زیرا چون کسی که به نتیجه رسیده باشد، دیگر نمی‌اندیشد و در مورد آن نتیجه، مشغول تفکر نیست؛ بلکه از طریق تفکر به آن نتیجه رسیده است.

(فلسفه (۱) - درس ۱، ص ۵؛ سطح دشواری: آسان)

۱۲۷. گزینه ۳ درست است.

زیرا سقراط به تبعیت از فیثاغورس خود را «فیلسوفوس» یعنی «دوستدار دانایی» نامید. سقراط معتقد بود که آدم دانا کسی است که از نادانی خود، آگاه باشد و یکی از شعارهای معروفش این بود که «من نمی‌دانم» و کسی که به واقع نادان است، شایسته نیست که خود را دانا بنامد؛ بلکه باید خود را فیلسوف یعنی «دوستدار دانایی بنامد» که همواره دنبال کسب دانایی باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نخستین کسی که خود را فیلسوف نامید، «فیثاغورس» بود.

(۲) سوفیست‌ها بودند که برای حقیقت و واقعیت، ارزش و اعتباری قائل نبودند، اما سقراط به حقیقت و واقعیت اعتبار قائل بود و اولین کسی بود که برای مبارزه با سوفیست‌ها قد علم کرد.

۴) سقراط احتمالا و شاید به دلیل همردیف نشدن با سوفیست‌ها، خود را فیلسوف نامید؛ مورخین و پژوهشگران در تاریخ فلسفه حدس می‌زنند که شاید یکی از دلایلی که سقراط خود را «دوستدار دانش» نامید این بود که نمی‌خواست با سوفیست‌ها همردیف شود.

(فلسفه (۱) - درس ۱، ص ۷؛ سطح دشواری: آسان)

۱۲۸. گزینه ۲ درست است.

بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه، خود به دو بخش هستی‌شناسی (وجودشناسی) و معرفت‌شناسی (نظریه معرفت) تقسیم می‌شود. ۱ و ۳) در بخش اول، این تقسیم‌بندی فلسفه به معنای قدیم و ارسطویی مربوط است که بخش اصلی فلسفه در آن شاخه‌ای از فلسفه نظری است.

ولی بخش دوم گزینه (۱) مربوط به معرفت‌شناسی است.

۳) بخش دوم، موضوع مورد بحث مربوط به بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه نیست؛ بلکه مربوط به یکی از شاخه‌های فلسفه یعنی فلسفه علوم اجتماعی است و یکی از سؤال‌های بنیادین علوم اجتماعی را جواب می‌دهد.

۴) در بخش دوم، موضوع مورد بحث مربوط به بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه نیست؛ بلکه مربوط به یکی از شاخه‌های فلسفه یعنی فلسفه اخلاق است.

(فلسفه (۱) - درس ۲، ص ۱۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

همه انسان‌ها چه آگاهانه و چه ناآگاهانه، چه معقول و منطقی و چه غیرمعقول و غیرمنطقی، دارای باورهای بنیادین هستند که با آن باورها زندگی می‌کنند و آن باورهای بنیادین به زندگی، افکار، گفتار و اعمال آن‌ها رنگ و معنا می‌دهد و هیچ انسانی خالی از باورهای بنیادین نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) همه انسان‌ها بدون استثنا، چه گه‌گاه و چه مستمر به اموری مانند حقیقت جهان و انسان می‌اندیشند، اما بعضی انسان‌ها به‌طور دقیق و جدی نمی‌اندیشند و بعضی به‌طور جدی و دقیق می‌اندیشند، یعنی همه انسان‌ها با فطرت ثانی آشنا هستند.

۲) طرز باورهای انسان‌ها هست که چگونگی تعیین هدف را مشخص می‌کند.

۳) عقیده و طرز فکر انسان‌ها هست که چگونگی تعیین هدف آن‌ها را مشخص می‌کند.

(فلسفه (۱) - درس ۳، ص ۲۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۰. گزینه ۲ درست است.

افلاطون در تمثیل غار می‌خواهد نشان دهد که چگونه فلسفه، انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند. یعنی خود تمثیل هدایتگر نیست؛ بلکه فلسفه هدایت‌گر است که افلاطون تلاش می‌کند با تمثیل غار، هدایت‌گری فلسفه به آزادی حقیقی را نشان دهد.

(فلسفه (۱) - درس ۳، ص ۲۴ و ۲۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۱. گزینه ۱ درست است.

در تمدن‌های غیر یونانی مثل هند و مصر و ایران و... نیز کم و بیش حکمت و فلسفه رواج داشته و آثاری که حکایت از تفکر در مسایل بنیادین هستی داشته باشد به جای مانده است، مانند اوپانیشادها که شامل متون متعدد هندو است و گاتاها که سروده‌های زرتشت است.

(فلسفه (۱) - درس ۴، ص ۲۹؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳۲. گزینه ۴ درست است.

نخستین مسئله‌ای که بیش از هر چیز ذهن اندیشمندان نخستین یونان باستان را به خود مشغول می‌داشت، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در عالم طبیعت رخ می‌داد و آن‌ها می‌کوشیدند این دگرگونی‌ها را تبیین عقلانی کنند و چون هراکلیتوس، همه چیز را در سیلان و حرکت می‌دانست، دگرگونی را قانون زندگی و کائنات می‌داند که از راه حواس قابل تبیین است.

نکته: با اینکه تحولات طبیعت و شدن و حرکات آن همواره مد نظر فلاسفه باستان بوده است اما توجه کنید که مفاهیم فلسفی «بودن» و «شدن» توسط پارمنیدس، بیشتر مورد تأمل فلسفی واقع شد.

(فلسفه (۱) - درس ۴، ص ۳۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۳. گزینه ۴ درست است.

سقراط می‌گفت ترویج فلسفه و عقلانیت رسالتی است که خداوند در رویاها بر عهده من نهاده است.

- (۱) سقراط مسائل مختلفی را با مردم مطرح کرده و مورد مباحثه قرار می‌داد.
- (۲) سقراط از استقرای تعمیمی که مبنای علوم تجربی است استفاده نمی‌کرد، بلکه از استدلال‌های عقلانی به روش سقراطی استفاده می‌کرد.

- (۳) برهان نظم برهانی برای اثبات وجود خداست، اما سقراط برای رفع این اتهام از باورش به صفات خداوند استفاده کرد.
- (فلسفه (۱) - درس ۵، ص ۴۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۴. گزینه ۴ درست است.

نمی‌توان صفات خداوند را پذیرفت؛ اما خود صاحب آن صفات یعنی خداوند را نپذیرفت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) برعکس بیان شده است.
- (۲) برعکس بیان شده است.
- (۳) سقراط می‌گفت بسیاری مرا به غلط، دانا می‌دانند چون نادانی آن‌ها را آشکار می‌کنم در صورتی که من هم نادان هستم.
- (فلسفه (۱) - درس ۵، ص ۴۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۵. گزینه ۲ درست است.

هرگونه تعریف و استدلال مبتنی بر باور به امکان معرفت است و تا امکان معرفت را که امری بدیهی است باور نداشته باشیم، روی آوردن به تعریف و استدلال بی‌معنا بوده و امکان ندارد و مفهوم معرفت، حداکثر با معادل و مترادف آن (تعریف دوری) معلوم می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) معرفت و شناخت، امری بدیهی و خودبه‌خود روشن است و نیازی به تعریف ندارد.
- (۳) همیشه معرفت و شناخت جزئی از فلسفه بوده و امکان ندارد که بحث معرفت از فلسفه جدا شود. اما فیلسوفان قبل از کانت بحث معرفت را مستقلاً مطرح نمی‌کردند، بلکه در ضمن مباحث فلسفی به آن می‌پرداختند.
- (۴) با توجه به توضیح گزینه «۳» نادرست است.
- (فلسفه (۱) - درس ۶، ص ۴۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۶. گزینه ۳ درست است.

این مسئله مربوط به تاریخ فلسفه و معرفت‌شناسی است.

سایر گزینه‌ها پاسخ مورد نظر نیستند؛ چون همگی از مسائل معرفت‌شناسی هستند.

- (فلسفه (۱) - درس ۶، ص ۴۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۷. گزینه ۳ درست است.

اعتبار شناخت حسی، دو علت دارد: ۱- تشخیص تفاوت‌ها و تمایزهای اشیاء و استفاده متناسب با هر کدام از آن‌ها ۲- امکان تشخیص خطاهای شناخت حسی. همین که ما می‌توانیم خطاهای حسی خود را تشخیص بدهیم دلیل بر اعتبار شناخت حسی است، چون تشخیص خطا بدون تشخیص حقیقت و معیارهای تشخیص آن امکان ندارد.

- (۱) شناخت عقلی هم می‌تواند امور محسوس و طبیعی را شامل شود و هم امور غیرمحسوس و غیرطبیعی را.

- (۲) ارسطو از نخستین دانشمندانی است که مبانی علوم تجربی را پایه‌گذاری کرد.

- (۴) مبانی فلسفی و عقلی علوم تجربی با تفکر فلسفی تبیین می‌شود که هرکسی می‌تواند با تفکر فلسفی این مبانی را بررسی کند، یعنی دانشمند علم تجربی می‌تواند با تفکر فلسفی، خودش در خصوص مبانی فلسفی و عقلی علوم تجربی بیندیشد و آن‌ها را تبیین عقلانی کند و یا می‌تواند روی اندیشه‌های اندیشمندان دیگر بیندیشد و اندیشه بهتر را برگزیند. یعنی اندیشیدن در خصوص مبانی فلسفی و عقلی علوم طبیعی در انحصار فقط فیلسوف نیست.

- (فلسفه (۱) - درس ۷، ص ۵۱ و ۵۲؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳۸. گزینه ۲ درست است.

شناخت قلبی را بدان جهت شناخت شهودی می‌گویند که قلب انسان حقیقت را چنان درمی‌یابد که گویا با چشم می‌بیند. عارف و سالک الی‌الله ممکن است بتواند در همین دنیا، آخرت را مشاهده کند. علاوه بر عالم طبیعت سایر عوالم را مشاهده نماید و وجود فرشتگان را هم واقعا بیابد. این قبیل مشاهدات از نوع شهود قلبی است و از راه چشم و حس به‌دست نمی‌آید. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شناخت قلبی هم ممکن است دچار خطا بشود. تنها مرحله وحی که عالی‌ترین و بالاترین درجه شهود قلبی است، دور از خطا و اشتباه است.

(۳) هر کسی نمی‌تواند به بالاترین درجه شهود قلبی (وحی) که مخصوص پیامبران است، برسد.

(۴) معرفت شهودی از طریق تقویت ایمان و تعالی بخشیدن به نفس و تهذیب آن و کمال‌طلبی همراه با عبادات خالصانه، به‌تدریج و گام‌به‌گام حاصل می‌شود نه به‌صورت آنی و دفعی. (فلسفه (۱) - درس ۷، ص ۵۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۹. گزینه ۲ درست است.

نسبی‌گرایان شناخت هر فرد با فرد دیگر متفاوت است، پس نمی‌تواند بگوید خورشید روشن است، بلکه باید بگوید من خورشید را روشن می‌بینم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

براساس این توضیح سایر گزینه‌ها نادرست است.

(فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۶۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۴۰. گزینه ۱ درست است.

دکارت به تفکر عقلی اهمیت بسیار می‌داد ولی مخالف با تجربه و علم تجربی نبود، ولی آنچه او را از تجربه‌گرایان متمایز کرد، پذیرش گزاره‌ها و قواعد عقلانی بود که از طریق تجربه قابل دستیابی نبودند و صرفاً بر استدلال عقلی متکی بودند. سایر گزینه‌ها براساس نظر هر کدام از فیلسوفان یاد شده، درست است. (فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۶۴ و ۶۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۱. گزینه ۳ درست است.

از نظر ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها دلیل توجه انسان به اخلاق و فضایل اخلاقی به اجبار زیست اجتماعی است نه به سبب گرایش‌های والا.

(۱) کانت هم معتقد به اصول اخلاقی است و هم ضرورت وجود خدا را با تکیه به فضایل اخلاقی اثبات می‌کند.

(۲) دکارت روح انسان را آزاد می‌بیند.

(۴) داروین اصلاً فیلسوف نبود و چنین نظریات فلسفی نداده است. او فقط یک زیست‌شناس بود و داروینیست‌ها، فیلسوفانی هستند که از او متأثر شده‌اند.

(فلسفه (۱) - درس ۹، ص ۷۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۲. گزینه ۱ درست است.

ابن‌سینا معتقد است روح به بدن پس از کمال جسم، منضم و پیوست شده است؛ اما ملاصدرا معتقد است که جسم و روح، وحدت حقیقی دارند و روح نتیجه کمال خود جسم و بدن است.

(فلسفه (۱) - درس ۱۰، ص ۷۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۳. گزینه ۳ درست است.

(۱) دیدگاه بیان شده در این گزینه، دیدگاه ملاصدرا است نه ابن‌سینا.

(۲) چون دیدگاه بیان شده در این گزینه، دیدگاه ابن‌سینا است نه ملاصدرا.

(۴) گزینه «۴» درست نیست، چون سهروردی انسان را متعلق به مشرق عالم می‌داند که مشتاق بازگشت به آن جاست.

(فلسفه (۱) - درس ۱۰، ص ۸۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۴۴. گزینه ۴ درست است.

به اعتقاد ارسطو، عقل هر انسانی اعتدال میان قوای نفسانی را درک می‌کند و آن را به عنوان امری درست می‌پذیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فعل اخلاقی فعلی است که مورد تحسین یا سرزنش و تقبیح قرار می‌گیرند.

(۲) گزینه «۲» نادرست است؛ زیرا فعل طبیعی مورد تحسین و تقبیح قرار نمی‌گیرد.

(۳) اعتقاد مطرح شده در این گزینه، اعتقاد کانت است نه افلاطون.

(فلسفه (۱) - درس ۱۱، ص ۸۵، ۸۷، ۸۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۵. گزینه ۴ درست است.

منطبق بر دیدگاه فیلسوفان اسلامی، صرف تشخیص فضایل اخلاقی و علاقه‌مندی به آن ضامنی بر انجام آن عمل نیست؛ بلکه قوی‌ترین پشتوانه، ایمان به خداوند است هرچند بازهم ممکن است انسانی به فضایل اخلاقی باز هم عمل نکند. پس گزینه «۴»، دیدگاه فیلسوفان مسلمان نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

سایر گزینه‌ها منطبق با دیدگاه فیلسوفان مسلمان است و به این سبب پاسخ‌های مورد نظر نیستند.

(فلسفه (۱) - درس ۱۱، ص ۹۰ و ۹۱؛ سطح دشواری: دشوار)

اطلاعیه شرکت در

آزمون شبه امتحانات نهایی دروس عمومی و اختصاصی (تشریحی)

ویژه دانش آموزان پایه‌های یازدهم، دوازدهم و داوطلبان کنکور سراسری ۱۴۰۴

رشته‌های شاخه نظری دوره دوم آموزش متوسطه

به اطلاع تمامی مدیران، مشاوران، دبیران گرامی و نیز داوطلبان آزاد و دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه می‌رساند:

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور در راستای **حذف دروس عمومی و تأثیر**

سوابق تحصیلی در نتیجه کنکور سراسری سال تحصیلی جاری و آمادگی هرچه بهتر دانش‌آموزان جهت حضور در

امتحانات مستمر اول و دوم (پایانی نوبت اول و دوم) نسبت به طراحی و برگزاری **آزمون شبه امتحانات نهایی دروس**

عمومی و اختصاصی (تشریحی) به صورت **خودارزیایی** اقدام نموده است. این آزمون در دو نوبت برای سال جاری

تحصیلی برنامه‌ریزی شده که نوبت اول آن طبق اعلام قبلی در آذرماه سال ۱۴۰۳ برگزار گردیده است و نوبت دوم

آن برای داوطلبان پایه دوازدهم، و برای پایه یازدهم مطابق با آخرین مصوبه شورای عالی آموزش و پرورش در شش

عنوان درسی، در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴ برگزار می‌گردد.

از مهم‌ترین مزایای آزمون آزمایشی شبه نهایی می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

✓ آشنایی با سطح علمی سؤالات (تشریحی) آزمون شبه نهایی؛ به تفکیک دروس عمومی و اختصاصی

✓ آشنایی و آماده‌سازی داوطلب با نمونه سؤالات شبه نهایی کشوری

✓ ارزیابی مداوم یاددهی و یادگیری مطالب درسی در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموز؛

* طراحی سؤالات آزمون شبه امتحانات نهایی دروس عمومی و اختصاصی (تشریحی)، بر اساس

ارزشیابی تحصیلی وفق مقررات و ضوابط موجود در وزارت آموزش و پرورش می‌باشد.

جهت اطلاع از تسهیلات، جزئیات ثبت‌نام و نحوه برگزاری آزمون به سایت شرکت به نشانی

www.sanjeshserv.ir مراجعه فرمایید.

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان

سازمان بنش آموزش کشور

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

تشریحی

برگزاری آزمایشی شبه امتحانات نهایی

دروس عمومی و اختصاصی پایه‌های یازدهم و دوازدهم

برگزاری آزمون تشریحی
قبل از امتحانات میانی و نهایی کشوری

- ✓ آشنایی با سطح علمی سؤالات و نحوه مطالعه کتب درسی جهت شرکت در امتحانات نهایی؛
- ✓ ارزیابی کیفی و کمی سطح آگاهی و آمادگی دانش‌آموزان؛

sanjesheducationgroup

صدای داوطلب ۰۲۱-۴۲ ۹۶۶

sanjeshserv

ثبت‌نام‌گروهی دبیرستان‌ها ۰۲۱-۸۸۸ ۴۴ ۷۹۱-۳

www.sanjeshserv.ir